

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО НАД ДІТЬМИ

К.М. Чебанова

Студентка 2 курсу кафедри соціальних теорій
ФПСР ОНУ імені І.І. Мечникова

Т.П. Хлівнюк

К. політ. н., доцент кафедри соціальних теорій ФПСР
ФПСР ОНУ імені І.І. Мечникова

З початком пандемії COVID-19 світ зазнав катастрофічних змін. Зусилля, спрямовані на стримування вірусу з одного боку, допомагають протистояти поширенню коронавірусу, а з іншого боку – породжують нові небезпеки, такі як домашнє насильство. Діти в таких умовах, страждають частіше, вони виступають у ролі жертви домашнього насилля, або його свідком. Через це, насильство над дітьми є глобальною проблемою з серйозними наслідками, які переслідують людину все життя.

Домашнє насильство – це діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного характеру, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання, або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила такі діяння, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинити такі діяння [2].

Дитина, яка постраждала від домашнього насильства – це особа, яка не досягла 18 років та зазнала домашнього насильства у будь-якій формі або стала свідком (очевидцем) такого насильства [2].

Насильство щодо дітей може бути психологічним, фізичним, сексуальним та економічним, але зазвичай воно є змішаним і проявляється в декількох формах одночасно. Кожен з цих видів може призвести до нанесення шкоди дитині різного ступеня, в деяких випадках до серйозної травми або навіть до смерті.

Проблема домашнього насильства набирає обертів, так як всі члени сімей постійно перебували вдома в закритому приміщенні. Обмеження пересування, втрата доходу, соціальна ізоляція, високий рівень стресу та занепокоєння, збільшують ймовірність, що діти відчують і спостерігають фізичне, психологічне та сексуальне насильство вдома – особливо діти, які вже знаходяться в насильницьких або неблагополучних сімейних ситуаціях. І хоча онлайн-спільноти стали для багатьох дітей центрами забезпечення навчання, підтримки, це також

збільшує їх схильність до кібербулінгу, ризикованої поведінки в інтернеті та сексуальної експлуатації.

COVID-19 становить серйозну загрозу для дітей усього світу. У світі, щорічно, мільярд дітей стикаються з домашнім насильством різного роду. З початком карантину, на всіх континентах, фіксується, в середньому на 32%, зростання звернень на гарячі лінії з приводу домашнього насильства. Наприклад, Сполучені Штати – 21,5%, Чилі – 75%, Франції – 30%, Кіпрі – 47%, Лівані – 50%, Сінгапурі – 33% [4].

На жаль Україна не стала винятком. У 2020 році поліція отримала майже 209 000 заяв про скоєння сімейного насильства, 3 400 таких звернень надійшло від дітей, тобто по 570 таких повідомлень на добу. Також поліцейські розшукали 14 659 зниклих дітей, переважна більшість із них йшли з дому через непорозуміння із рідними [3].

З початку березня 2020 року на Національну дитячу гарячу телефонну лінію, яка працює на базі Правозахисного центру «Ла Страда – Україна», було зафіксовано 57 тисяч звернень від дітей. 5% звернень, це приблизно 3 тисячі, були відносно сексуальної освіти, 15% – з приводу булінгу, а більше за все, близько 30%, були стосовно фізичного насильства та жорстокого ставлення [1].

Одним з головних показників соціальної зрілості суспільства є відношення до дітей, адже діти – це майбутнє нашого світу. Суспільство, орієнтоване на високі загальнолюдські цінності, не може містити в собі прояви жорстокого ставлення по відношенню до підростаючого покоління.

Важливо усвідомити, що проблема насильства формує тяжкі соціальні наслідки. Так, як спричиняє терор та безладдя, невпевненість, безсилля, відчуття відсутності допомоги, безнадійність, відчуття провини, відсутність самоповаги, страхи, негативні спогади, фобії, депресію, роздуми про самогубство, втрату довіри, жагу помсти.

Найстрашнішим є те, що дитині складно спрогнозувати, коли почнеться новий спалах агресії та насильства, наскільки сильним він буде. Відсутність контролю над ситуацією та систематичний прояв насилля в житті дитини підштовхує до сприйняття, що така ситуація є нормою, як результат формуються прояви впертості у поведінці, замкнутість та агресивні вчинки. Саме тому, ще гострішою стає потреба у соціальній роботі, спрямованій на профілактику та зниження гостроти проявів домашнього насилля.

Список використаних джерел:

1. Пришляк Н. Статистична інформація щодо роботи Національної

дитячої гарячої лінії. URL: <https://www.unian.ua/society/nasilstvo-nad-ditmi-za-9-misyaciv-2020-roku-na-dityachu-garyachu-liniyu-zvernulisya-57-tisyach-osib-novini-ukrajini-11225627.html> (Дата звернення 30.03.2021).

2. Закон України: Про запобігання та протидію домашньому насильству. № 2229-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2020, підстава - 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (Дата звернення 30.03.2021).

3. Поліція та органи влади мають об'єднати зусилля для захисту дітей і постраждалих від домашнього насильства. URL: <https://www.npu.gov.ua/news/preventivna-robota/policziya-ta-organi-vladi-mayut-ob-jednati-zusillya-dlya-zaxistu-ditej-i-postrazhdalix-vid-domashnogo-nasilstva-Igor-klimenko/> (Дата звернення 31.03.2021).

4. World Vision. It takes a world to end violence against children. Covid-19 Aftershocks. May 2020 URL: https://www.wvi.org/sites/default/files/2020-05/Aftershocks%20FINAL%20VERSION_0.pdf (Дата звернення: 04.04.2021).